

HANDOUT
Koordináčny seminár pre ROS
Národné osvetové centrum, Bratislava 10. marca 2011

Základné informácie

Európska komisia dňa 6. septembra 2010, ktoré navrhla, že 2012 sa vyhlasuje za "Európsky rok aktívneho starnutia". Tento rok 2012 nadväzuje na Európsky rok dobrovoľníctva 2011 a Európsky rok boja proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu 2010.

Pojem **aktívny** zdôrazňuje nielen schopnosť byť fyzicky aktívny, alebo schopnosť dlhodobejšie sa zúčastniť v pracovnom procese, ale odkazuje najmä na kontinuálnu aktívnu účasť osôb na sociálnych, ekonomických, kultúrnych a občianskych záležitostiach.

Na aktívne starnutie sa zameriava niekoľko programov EÚ:

- Európsky sociálny fond,
- Európsky fond regionálneho rozvoja,
- program PROGRESS,
- program celoživotného vzdelávania,
- program v oblasti verejného zdravia,
- špecifické programy v oblasti informačných a komunikačných technológií a v oblasti sociálno-ekonomických a humanitných vied v Siedmom rámcovom programe pre výskum a vývoj,
- akčný plán „Dôstojné starnutie v informačnej spoločnosti“,
- spoločný program výskumu a vývoja v oblasti bývania s podporou okolia (AAL),
- program pre konkurencieschopnosť a inovácie, ktorý zahŕňa pilotné projekty na zavádzanie informačných a komunikačných technológií pre dôstojné starnutie a akčný plán mestskej mobility.

Cieľ Európskeho roka aktívneho starnutia 2012

- zlepšiť kvalitu života v starobe
- podporovať ľudí, aby zostali aktívnymi počas ich starnutia
- zabezpečiť, aby mladšia generácia aktívne zohľadňovala staršiu generáciu
- vyvážiť úlohu rodiny a štátu v zdravotnej a sociálnej starostlivosti o ľudí

Propagácia a realizácia

- prezentácia na webových stránkach a v publikáciách
- realizácia : podujatí, programov, kampaní (deň, týždeň aktívneho starnutia), workshopov na národnej, regionálnej i miestnej úrovni

Odporúčané linky

www.bedekerzdravia.sk
www.gender.gov.sk
www.aksen.sk
www.aktivny-senior.sk
www.rodina-peniaze.sk/dochodcovia.207/vzdelavanie-seniorov.21353.html
www.senior.sk
www.seniorklub.sk
www.ksh.sk
www.forumseniorov.sk
www.socia.sk

Odporúčané granty, fondy, programy

<http://www.socia.sk/?page=granty>
http://eacea.ec.europa.eu/citizenship./index_en.php
<http://darca.sk/authake/user/login>
<http://www.intenda.sk/roztvijame-obciansku-identitu>
<http://www.nadaciapontis.sk/granty>
www.nadaciapontis.sk/aktivne_nadacne_fondy
<http://www.osf.sk/Default.aspx?CatID=80>
<http://www.intenda.sk/>
http://www.nadaciaorange.sk/index.php?id_cat=21
<http://www.fondst.sk/>

Zahraničná organizácia : Medzinárodná rada pre aktívne starnutie - www.icaa.cc

Odporúčaná literatúra

ILMARENIN JUHANI. 2008. Ako si predĺžiť aktívny život : starnutie a kvalita pracovného života v Európskej únii. Bratislava : Príroda, 2008, 467 s.

BOČÁKOVÁ, O. 2010. Problémy starnúcej populácie. Trenčín : Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka v Trenčíne, 2010

WOLEKOVÁ, H. a kol. 2010. Potrebujem pomoc, čo mám robiť? : niekoľko dobrých rád pre seniorov a osoby s ťažkým zdravotným postihnutím ako postupovať podľa nového zákona o sociálnych službách. Bratislava : SOCIA - nadácia pre podporu sociálnych zmien, 2010, 18 s.

PAĽA, G. 2009. Voľný čas seniorov na počiatku 21. storočia : zborník prednášok z vedeckej konferencie s medzinárodnou účasťou : 17. február 2009 Gréckokatolícka teologická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove. Prešov : Prešovská univerzita v Prešove, 2009, 169 s.

HROZENSKÁ, M. 2009. Praktická príručka pre sociálnych pracovníkov pracujúcich so staršími ľuďmi. Nitra : Fakulta sociálnych vied a zdravotníctva UKF v Nitre, 2009
103 s.

BALOGOVIČOVÁ, B. 2009. Múdrosť veku - vek múdrosti. Prešov : Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove, 2009

LACHYTOVÁ, L. 2008. Súčasná forma starostlivosti o seniorov. Prešov : Vysoká škola medzinárodného podnikania ISM Slovakia v Prešove, 2008

FIŽOVÁ, L. 2005. Mám 65+ a teší ma, že žijem zdravo : metodicko-odborná príručka pre vzdelávanie seniorov v zdravom životnom štýle. Bratislava : Úrad verejného zdravotníctva SR, 2005

HROZENSKÁ, M. a kol. 2008. Sociálna práca so staršími ľuďmi a jej teoreticko-praktické východiská. Martin : Osveta, 2008

MACFARLANE, S., STOTT, B. 2009. Smiechom proti starobe [z anglického originálu preložila Gabriela Patkolová]. Bratislava : Slovart, 2009

GRŮN, A. 2008. Umenie starnúť. [z nemeckého originálu preložila Magdaléna Richterová]. Bratislava : Lúč, 2008

KLEVETOVÁ, D., DLABALOVÁ, I. Motivační prvky při práci se seniory. Praha : Grada Publishing, 2008, 202 s.

BOČÁKOVÁ, O. 2010. Problémy starnúcej populácie. Trenčín : Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka v Trenčíne, 2010, 222 s.

PALLARDY, P. 2007. Sedem pilierov zdravia [z francúzskeho originálu preložila Alica Wursterová]. Bratislava : SPN - Mladé letá, 2007

MERSON, S. 2008. 100 receptov proti starnutiu [z anglického originálu preložila Diana Ghaniová]. Bratislava : Slovart, 2008

HARRAR, S. 2009. Nikdy nie je neskoro na dlhý život [z anglického originálu preložila Miriam Ghaniová]. Bratislava : Reader's Digest Výber, 2009, 400 s.

TEPPERWEIN, K. 2010. Ako si zachovať mladosť [z nemeckého originálu preložila Anna Lackovičová]. Bratislava : Noxi, 2010, 207 s.